

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Anglija se pripravlja za odločilen korak

Pred uvedbo splošne vojaške službene obveznosti — Pogajanja z Rusijo pred zaključitvijo — Majski na povratku v London

London, 24. aprila. br. Največjo pozornost zbuja v tujakih političnih krogih najnovejši moment v pogajanjih z Rusijo in priprave na današnje sejo angleške vlade, na kateri naj bi se proglasila splošna vojaška dolžnost.

Angleški poslanik v Parizu sir Eric Phipps je imel večeraj dopoldne daljša razgovora s francoskim min. predsednikom Daladierjem in zunanjim ministrom Bonnetom. Takoj po teh razgovorih so se iz najzanesljivejših francoskih diplomatskih virov razširile vesti, da je angleški poslanik obvestil francoskega državnika, da namerava angleška vlada danes obravnati in tudi že odobriti ukrepe, s katerimi naj bi se v Angliji uvedla splošna vojaška dolžnost. Chamberlain je prišel do prepričanja, da bo le tedaj mogoče zagotoviti evropski mir, če bo Anglija z največjo naglico uvedla vojaško dolžnost in povečala število svojih učinkovitih vojskih sil, da bodo povsem enake francoskim. Organizacija prostovoljske armade sicer zadovoljivo napreduje, vendar pa je nagli razvoj položaja v Evropi tak, da so potrebni najhitrejši ukrepi. Sicer bi se s prostovoljsko armado dosegli isti uspehi, vendar pa bi bil zato potreben nekoliko daljši čas.

Tempo ugotavlja v svojem poročilu o tej stvari, da ne bo uvedba splošne vojaške dolžnosti samo za Anglijo, nego tudi za vso Evropo največjega pomena. Evropa in zlasti države, ki se nagibajo na stran demokratske obrambne skupine, pa tudi one, ki se vztrajajo pri svoji nevtralnosti, bodo namah pomirjene.

Tudi v angleških listih se čim dalje bolj intenzivno pojavljajo zahteve po splošni vojaški dolžnosti. »Sunday Observer« razlaga podrobno v daljšem članku nujno potrebo prisilne organizacije vsega angleškega naroda za primer vojne, katere nevarnost je postala zaradi odklonilnega stališča avtoritarnih držav glede Rooseveltovih predlogov še večja. Vojaška dolžnost naj bi se uvedla za sedaj vsaj v obmejnem okviru, tako da bi bilo mogoče do kraja izvesti tudi organizacijo prostovoljskih oddelkov. Tudi »Sunday Times« razprav-

lja o tem vprašanju. List vztraja za sedaj še pri načelu prostovoljne vojaške službe v Angliji, ugotavlja pa, da bi jo bilo treba sprito naglega razvoja dogodkov na kontinentu do skrajnosti pospešiti in izpopolniti, vendar pa računa tudi z možnostjo, da se v danem primeru uvede vojaška službena obveznost. Poslanec Brookmaster namerava v sredo v spodnji zbornici predložiti konkreten predlog v tem smislu.

Medtem je ruski poslanik v Londonu Majski, ki se je dva dni mudil v Moskvi, kjer je Litvinova podrobno informiral o sedanjih pogajanjih z Anglijo in imel večeraj dopoldne tudi daljši razgovor z angleškim poslanikom v Moskvi Seedsom, krenil znova v London. Odpotoval je večeraj dopoldne in bo že jutri nadaljeval pogajanja s Chamberlainom in Halifaxom.

Agencija Reuter naglašja, da se bodo sedaj pogajanja lahko zelo pospešila. Računajo, da bodo bržkone še ta teden zaključena. Nedvomno bo angleško-ruski sporazum takoj nato objavljen.

Lord Halifax ameriški javnosti

London, 24. aprila. br. Zunanji minister lord Halifax je sredi govora po radiju ameriški javnosti. V svojem govoru je poudaril, da se je Anglija sedaj dokončno odločila braniti z vsemi svojimi sredstvi svojo svobodo in svoje ustanove. Anglija bo sedaj z vso odločnostjo izvedla ta svoj namen in bo izpolnila svoje naloge, ki jih ima v okviru narodov svojega imperija in na svetu.

Japonsko brodogradništvo na Sredozemskem morju

Pariz, 24. aprila. o. »Journal« potrjuje vesti iz japonskega vira, da bo del japonskega vojnega brodogradništva na Sredozemskem morju. Na merodajnih japonskih mestih pravijo, da so bili manevri japonskega brodogradništva na Sredozemskem morju nameravani že lani, vendar pa se niso mogli izvršiti, ker je bilo brodogradništvo za blokiranje kitajske obale.

Razširjenje protikomunističnega pakta

Tokio, 24. aprila AA. (Havas) Listi poročajo, da bodo na današnji seji vlade sprejeti važni sklepi o politiki Japonske napram Evropi. Dobro obveščeni krogi smatrajo, da bo protikomunistični pakt še bolj utrjen s tem, da bo dobil definitivno obliko, kar bo bržkone v kratkem objavljeno. Japonska bo ojačila svojo obrambo napram Rusiji. Za primer vojne v Evropi si bo Japonska pridržala gotovo svobodo akcije.

Zanimiva japonska sodba o Rooseveltovih predlogih

Tokio, 24. aprila br. Angleški pisani list »Japan Advertiser«, ki izhaja v Tokiju, piše k Rooseveltovim predlogom med drugim: »Imejmo kakršnokoli mnenje o tej spomenici, o iskrenosti predsednika in o njegovi privrženosti miru ne moremo dvomiti. Zato smo prepričani, da bodo vsi Američani, naj bo njih politično prepričanje kakršnokoli, podprli svojega predsednika v njegovem delu za mir.«

List zaključuje svoj komentar z ugotovitvijo, da Hitlerjevemu v Mussolinijevem stališču in pripominja, da je šef italijanske vlade manj nasproten Rooseveltovi spomenici kakor Hitler.

Angleško brodogradništvo na križarjenju

London, 24. aprila AA. Reuter poroča z Malte, da bo 32 enot angleške sredozemske mornarice krenilo v sredo na križarjenje po vzhodnem delu Sredozemskega morja. Med njimi so celotna prva eskadra križark razen »Sussex«, nosilec letal »Glo-

riouse«, prvo, drugo in tretje brodogradništvo itd.

Gafencu v Londonu

London, 24. aprila. br. Rumunski zunanji minister Gafencu je prišel s svojim spremstvom v London večeraj ob 17.25. Na železniški postaji Victoriji so ga sprejeli zunanji minister Halifax z več uradniki angleškega zunanjega ministrstva, turški poljski in grški poslanik, odpravnik poslov jugoslovenskega poslanstva ter še nekateri drugi diplomati. Po pozdravu je se Gafencu odpravil v rumunsko poslanstvo. Rumunski poslanik ga je sprejel že v Dovru. Novinarjem ni dal nikake izjave. Gafencu je imel svoj prvi razgovor s Halifaxom dopoldne.

Ribbentropov obisk v Rumuniji

20 letnica slovenskega šolstva v Mariboru

Slavnostno zborovanje mariborskega učiteljstva, ki hoče ostati zvesto svojim idealom

Maribor, 23. aprila. V gornji dvorani Narodnega doma je bilo spominsko zborovanje mariborskega in obmejnega učiteljstva ob 20letnici pomembnega dogodka, ko je slovensko učiteljstvo definitivno prevzelo pouk v mariborskih šolah. Dvorana je bila okrašena, spredaj je visela slika Nj. Vel. kralja Petra II. Lepo obiskano zborovanje, ki ga je organiziralo učiteljsko društvo Maribor mesto, je otvoril in vodil društveni predsednik g. Ciril Hočevar. Uvodoma je predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., kar so navzoči sprejeli z navdušenim odobravanjem. Zatem je pozdravil odlične šolnike in predstavnike, ki so s svojo navzočnostjo počastili spominsko zborovanje obmejnega učiteljstva. Pozdravil je škofovega zastopnika dr. Zagorjaka, upok. prosvetnega inšpektorja dr. Poljanca, mariborske šolske nadzornike od prejšnjega dne gg. M. Senkoviča, I. Tomažiča, A. Alta, P. Močnika, L. Cepudra in preglednika S. Lavriča; nadalje g. Rodeta kot zastopnika meščanskošolskega učiteljstva, prof. Silaha pa kot predstavnika Pedagoške centrale. G. Ciril Hočevar je v svojih nadaljnjih izjavah poudarjal pomen slavlja, saj se je s poslovenjenjem mariborskega šolstva pričelo preobnavljanje Maribora.

Maribor, 23. aprila. V gornji dvorani Narodnega doma je bilo spominsko zborovanje mariborskega in obmejnega učiteljstva ob 20letnici pomembnega dogodka, ko je slovensko učiteljstvo definitivno prevzelo pouk v mariborskih šolah. Dvorana je bila okrašena, spredaj je visela slika Nj. Vel. kralja Petra II. Lepo obiskano zborovanje, ki ga je organiziralo učiteljsko društvo Maribor mesto, je otvoril in vodil društveni predsednik g. Ciril Hočevar. Uvodoma je predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., kar so navzoči sprejeli z navdušenim odobravanjem. Zatem je pozdravil odlične šolnike in predstavnike, ki so s svojo navzočnostjo počastili spominsko zborovanje obmejnega učiteljstva. Pozdravil je škofovega zastopnika dr. Zagorjaka, upok. prosvetnega inšpektorja dr. Poljanca, mariborske šolske nadzornike od prejšnjega dne gg. M. Senkoviča, I. Tomažiča, A. Alta, P. Močnika, L. Cepudra in preglednika S. Lavriča; nadalje g. Rodeta kot zastopnika meščanskošolskega učiteljstva, prof. Silaha pa kot predstavnika Pedagoške centrale. G. Ciril Hočevar je v svojih nadaljnjih izjavah poudarjal pomen slavlja, saj se je s poslovenjenjem mariborskega šolstva pričelo preobnavljanje Maribora.

Čestitke sta izrekla prof. Silah za učiteljsko šolo in Pedagoško centralo, g. Aleš pa v imenu prosvetne uprave. Zatem je podal g. M. Senkovič, ki je bil po prevaru prvi šolski nadzornik v Mariboru, sliko razmer pred 20 leti, ko se je v sklopu drugih vprašanj reševalo tudi vprašanje marib. šolstva. Usoda je nane-

sla, da sta bila v Ljubljani pri pokr. vladi marib. rojaka dr. K. Verstovšek in dr. L. Poljanec, ki sta to vprašanje pravilno rešila. Učiteljstvo se je rade volje odzvalo klicu po šolski prenovi, četudi so bile razmere prve mesece po končani vojni hude in resne, saj usoda Maribora še ni bila končno rešena. Učiteljstvo je vseh 20 let vršilo svojo vzgojno in nacionalno dolžnost.

G. nadzornik I. Tomažič pa je v svojem referatu naslikal boje slovenskega učitelja v predvojni dobi za pravice slovenskega jezika. Velika vloga je pripadla že tedaj organizaciji slov. učiteljstva. Učiteljstvo je takoj po prihodu v Maribor ustanovilo za Maribor in bližnjo okolico svoje učiteljsko društvo, v katerem je bilo vključeno tudi meščanskošolsko učiteljstvo. Delo v društvu je bilo živahno. Ustanovilo je v svojem okoliščju Pedagoško centralo, ki vrši važno strokovno vzgojo učiteljstva in ki izdaja tudi vzgojni list za starše »Roditeljski list«. Iz društva je izšla pobuda za »Učiteljski dom«, ki se ponajda danes s krasnim penzionatom. Društvo je dalo tudi pobudo za ustanovitev podružnice Učiteljske knjigarnice ter je zmerom krepko sodelovalo v borbi za stanovske in narodne pravice.

Z zagotovilom, da hoče mariborsko učiteljstvo tudi v bodoče krepko sodelovati pri vzgoji mlade jugoslov. generacije, je predsednik zaključil lepo spominsko zborovanje, ki je dobilo poseben pomen po navzočnosti učiteljskih zastopnikov iz vseh obmejnih srezov Maribor desni in levi breg, Ptuj, Ljutomer, Murska Sobota ter Dravograd.

la nasprotnikova vrata. Toda igralci tudi danes niso imeli sreče, ki je včasih neobhodno potrebna. Res je sicer, da se je nasprotna obramba borila, kakor se ni nobena v Mariboru, toda navalič temu bi ob nekoliko več sreči in preudarnosti Maribor danes lahko zmagal s razliko, ki mu bi dovoljevala, da gre prihodnje nedelje v Kranj na izprehod...

Kranj je pokazal, da se nahaja v dobri formi, da ima nekaj prav dobrih, skoro odličnih igralcev v svojem moštvu in da so njegovi uspehi v zadnjih časih dokaj stvarni. Odlična je bila igra Kranjčanov v prvem polčasu, ko so prisilili nasprotnika, da odpre vse registre svojega znanja. Toda očividno so se Kranjčani v prvem polčasu izčrpali, tako da v drugi polovici igre niso več mogli vzdržati nasprotnikovega pritiska. Odlikovala se je zlasti očja obramba z vratarjem na čelu, ki je branila v velikem stilu ter obvarovala svoje moštvo pred hujšim porazom. Napad je deloval precej enostavno in je sem ter tja zablestela tudi kaka posebno lepa poteza.

V ostalem je bila tekma zelo fair in so se zlasti Kranjčani izkazali kot zelo disciplinirani sportniki. K poteku igre bi bilo omeniti, da je prvi gol zabil Kranj v 18. minuti, dočim je Maribor izenačil v 30. minuti po Varlu. V drugem polčasu je Tičar

v 7. minuti dosegel vodstvo za Maribor in v 15. minuti je postavil Miloš končan rezultat 3:1. Omeniti pa bi bilo tudi, da je Maribor v 35. minuti prvega polčasa zabil 11 m. Eksekutor kazenskega strela je bil Tičar, ki je poslal žogo visoko nad prečko.

Sodil je g. Vebler iz Celja. Bil je dober in objektivni vodja, ki je imel v stranskih sodniških gg. Bizjaku in Nemcu dobra pomagala.

ČSK : BRATSTVO 3:0 (1:0).

Ta tekma, ki se je odigrala pred velikim številom občinstva v Čakovcu, se je končala z zaslužno zmago ČSK, ki je bil tudi boljši nasprotnik. Kljub zmagi pa je imel ČSK danes zelo slab dan in je šele v fufisu dosegel rezultat, ki bo menda zadostoval za finale. Gorenjci so predvajali in dober nogomet, opaziti pa je bilo, da jim manjka realizator zrelih prilik. Najboljšo formacijo so imeli domačini v ožji obrambi, ki mu pripada zasluga, da je ČSK danes sploh zmagal, saj so se Jeleničani do 40. minute drugega polčasa odlično držali. Dva zaporena gola je zabil ČSK v 40. in 41. minuti, torej tik pred koncem igre, oba gola pa sta padla po nerodnosti nasprotnega vratarja.

Sodil je g. Vrhovnik iz Ljubljane prav dobro.

Občni zbor sreske organizacije JNS Na njem je poročal senator g. Ivan Pucelj o političnem položaju

Maribor, 23. aprila. V lepem številu so se zbrali snoci v gornji dvorani Narodnega doma vrli in zavodni pristajši JNS k rednemu občnemu zboru sreske organizacije JNS za mesto Maribor ter napolnili dvorano. Iskren pozdrav je izrekel vsem navzočim zaslužni predsednik g. dr. F. Lipold, ki je pozdravil zlasti min. v p. in senatorja g. Ivana Pucelja, ki je prišel v Maribor poročati o aktualnih političnih zadevah. Po tem se je g. dr. Lipold spomnil pokojnih stranknih pristavev podpredsednika J. Kečarja, ter N. Založnika in M. Ferjana. Z vzklikom »Slava« so navzoči počastili spomin blagih pokojnih članov. Izbrani sta bili poročili o delu v pretekli poslovni dobi predsednika g. dr. F. Lipolda, ki je upošteval,